

Kapittel 14, Hashing

- Tema
  - Definere hashing
  - Studere ulike hashfunksjoner
  - Studere kollisjonsproblemet

Hashing

- Hashing er en effektiv metode ved lagring og gjenfinning (søking) av informasjon
- Søkemetoder hittil:
  - Sekvensiell søking
  - Binærsøking

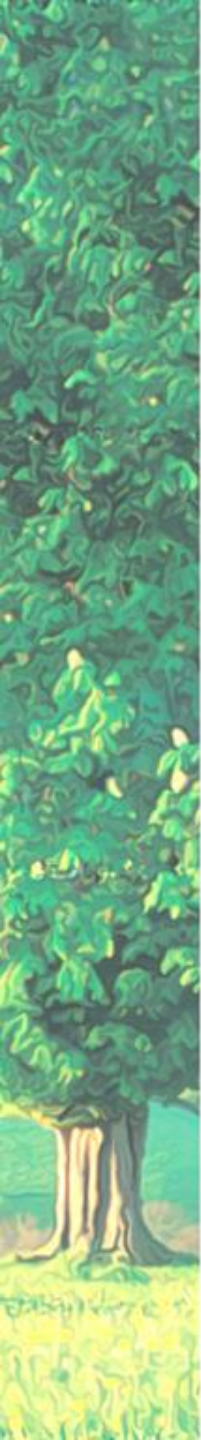

Hashing

- I hashing er elementene lagret i en *hashtabell*. Lokasjonene i tabellen er bestemt av en hashfunksjon.
- Hver lokasjon i hashtabellen er kalt en celle eller en bønne.

Hashing

- Studerer et eksempel med en tabell som kan inneholde 26 elementer
- Vi ønsker å lagre navn i tabellen.
- Lager en hashfunksjon, *hash* som bruker første bokstaven i navnet,
- $\text{hash}(\text{navn}) \rightarrow 0 \dots 25$
Verdimengden til hash gir **lokasjonen**.

FIGUR 14.1

et enkelt eksempel

Ann
Doug
Elizabeth
Hal
Mary
Tim
Walter
Young

Hashing

- Tiden det tar å søke etter et bestemt element kalles søketiden (aksesstiden).
- Søketiden er **$O(1)$** dersom hvert element avbildes til en entydig posisjon i tabellen kalt hashadresse.

Vanlige hashoperasjoner

- Opprette en tom tabell med tomme innganger
- Avgjøre om tabellen er tom
- Sette en ny nøkkel inn i tabellen
- Slette en nøkkel i tabellen (obs! delproblem)
- Lese informasjonen fra en tabellinngang
- Oppdatere en tabellinngang

Hashing

- En **kollisjon** oppstår når to eller flere elementer avbildes på den samme lokasjonen.
Tidligere eks: To navn som starter på samme bokstav.
- En *perfekt* hashfunksjon avbilder hvert element på en entydig lokasjon.
(hashadresse).

Hashing

- En må ta stilling til hvor stor hash-tabellen bør være.
- Hvis vi ikke kjenner størrelsen på datamengden, må vi kunne vurdere å utvide tabellen og videre utvide verdimengden til hashfunksjonen.

Hashing

- Etter hvert som hashtabellen fylles vil søketiden øke. **En god hashfunksjon vil fordele elementene uniformt** (med lik sannsynlighet) over hele hashtabellen.
- Når antall elementer øker til et bestemt nivå (feks. fyllingsgrad lik 0.9), er det ofte vanlig å utvide hashtabellen med utviding av verdimensjonen.

Valg av hashfunksjon

1) Uttrekking

- Bruker en del av elementverdien (nøkkelen) til å beregne lokasjonen der elementet skal lagres.
- I vårt tidligere eksempel trakk vi ut første bokstav i en streng og beregnet bokstav-verdien relativ til bokstaven A.

Valg av hashfunksjon

1) Uttrekking

- Eks:

```
public int hash( String navn )  
{  
    int tall =  
    (int)navn.charAt(0) ;  
    return tall % tabellLengde ;  
}
```

Valg av hashfunksjon

2) Divisjon

- Bruker resten ved heltallsdivisjon.
 $\text{hash}(\text{n\u00f8kkel}) = \text{Math.abs}(\text{n\u00f8kkel}) \% p;$
der p er et passende positivt tall
 $\text{hash}(\text{n\u00f8kkel}) \rightarrow 0 \dots p-1.$
- Hvis $p = \text{hashTabell.length}$, s\u00e5 f\u00e5r vi :
 $\text{hash}(\text{n\u00f8kkel}) \rightarrow 0 \dots \text{hashTabell.length}-1$
som ogs\u00e5 er alle tillatte indekser.
- Primitalsst\u00f8rrelse p\u00e5 tabellen gir best fordeling av n\u00f8kler

Velg av hashfunksjon

3) – Folding (slå sammen)

- Nøkkelen er delt i deler og er deretter slått sammen for å gi en indeks i hashtabellen
- Eks: SSN 987-65-4321 kan vi dele i tre deler 987, 654, 321 og deretter legge disse tallene sammen som gir 1962.
- Til slutt kan vi enten bruke divisjon eller uttrekking basert på tallet 1962 for å beregne indeksen (lokasjonen).

Valg av hashfunksjon

4) – Kvadrere midten

- Nøkkelen kvadreres først.
Deretter brukes uttrekking av passende antall sifre i midten.
- Eks, hvis nøkkelen er 4321
  - $4321^2 = 18671041$
  - Uttrekking av tre sifre

Valg av hashfunksjon

5) – Radix Transformasjon

- Nøkkelen transformereres til en annet tallsystem.
- Eks: Nøkkelen er 23 i 10- tallsystemet
Vi kan konverterere tallet til 32 i 7-tallsystemet. Deretter kan vi bruke divisjonsmetoden ved:
32 % tabellstørrelsen som gir indeksen

Hashing – Håndtering av kollisjoner

- La K_1 og K_2 være to ulike nøkler
- K_1 og K_2 er **synonymer** mhp `hash()` dersom `hash( $K_1$ ) == hash( $K_2$ )`
(adressererer samme celle)
- **Kollisjon** får vi dersom `hash( $K_1$ ) == hash( $K_2$ )`,

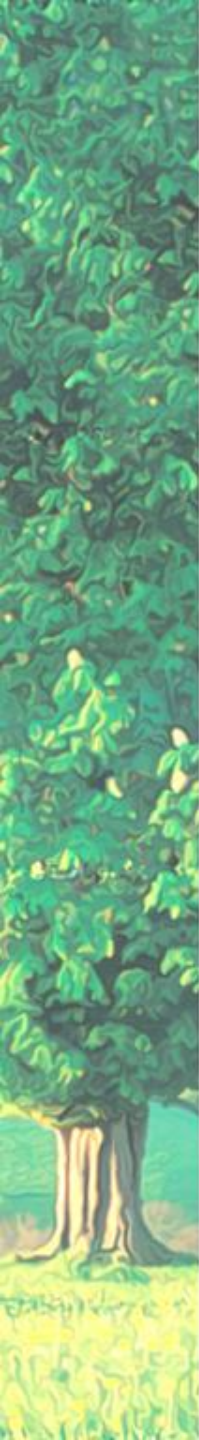

- Håndtering av kollisjoner

1) Kjedet overløp

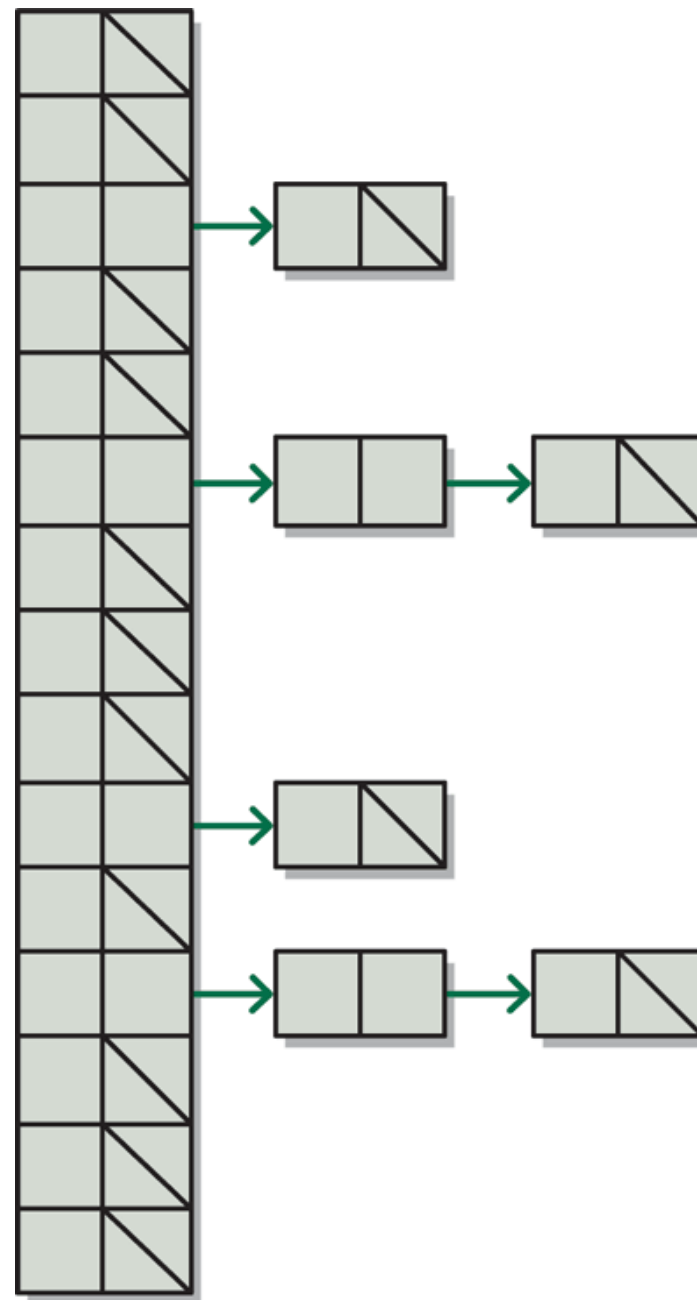
- Benytter en liste pr. celle (bøtte) slik at hver liste inneholder alle synonymmer for denne bøtten.

En søking vil medføre beregning av hash-adressen $\text{hash}(K)$ og deretter en lineær søking i listen til $\text{hash}(K)$.

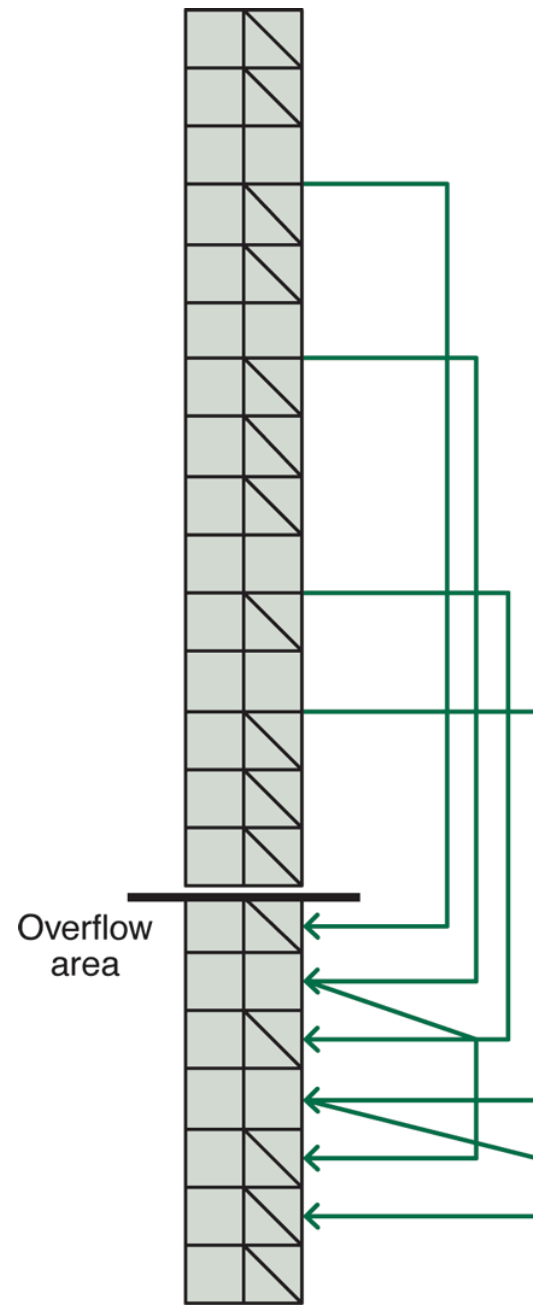
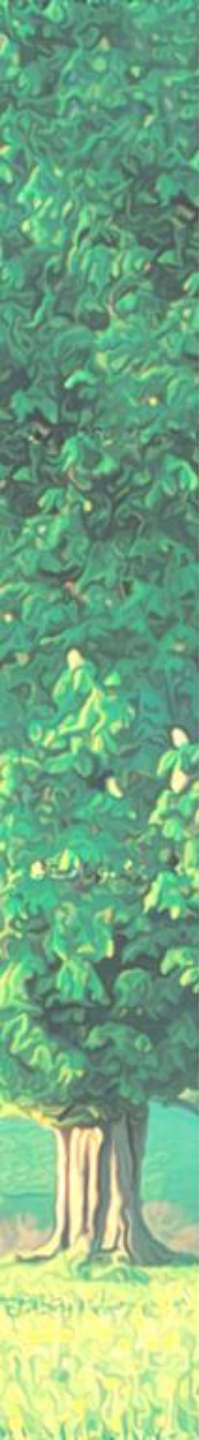
FIGUR 14.2

Kjedet overløp

FIGUR14.3

Kjeding ved bruk av et overflytområde

2) Åpen adressering med lineær probing

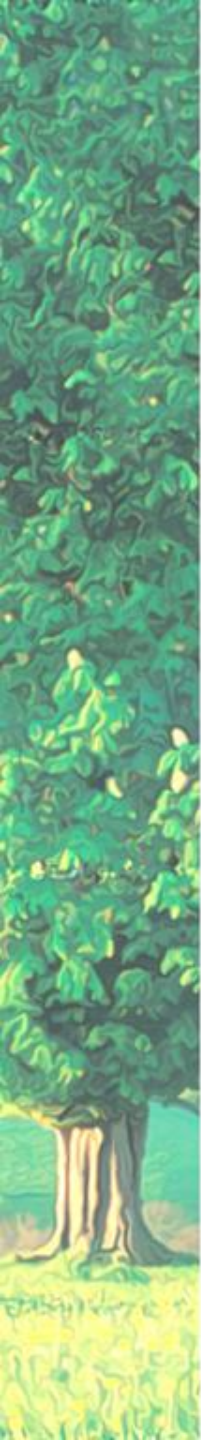
- Tar neste ledige inngang der det er plass.
- Går **syklisk** gjennom hashtabellen
Når alle inngangene over $\text{hash}(K)$ er fulle, så går vi til starten av tabellen og søker etter ledig plass inntil posisjonen $\text{hash}(K)$ (maks en runde).

2) Åpen adressering med lineær probing

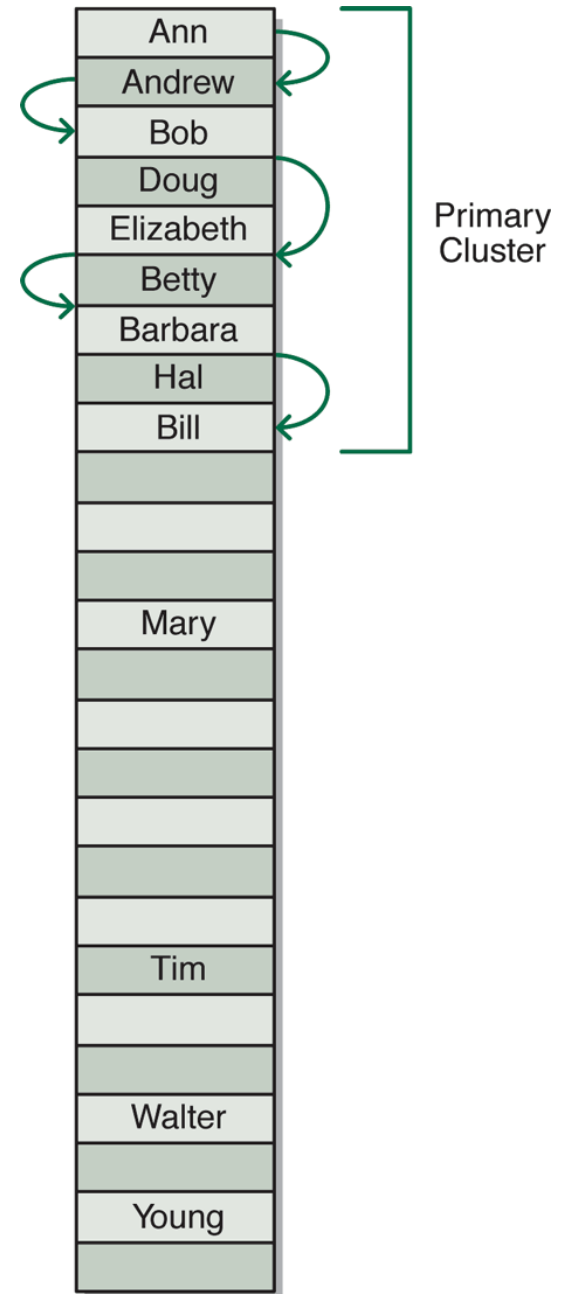
- Fordelen er at søkingen etter ledig plass ikke medfører større utregninger
- En ulempe er at hash-adressene kan "klynge" seg sammen ("primær-cluster")
Når flere nøkkelverdier blir avbildet, vil dette fenomenet forsterkes.

En annen ulempe er at ved søking etter ledig plass kan det medføre et stort antall sml. av nøkkelverdier med ulike hash-adresser.

FIGUR 147.4

Åpen adressering med lineær probing

Håndtering av kollisjoner

Andre metoder

- **Kvadratisk probing**

$$\text{nyhash}(K) = \text{hash}(K) + (-1)^{i-1} \left(\frac{i+1}{2} \right)^2$$

Eliminerer problem med primær-cluster
(oppnår bedre fordeling)

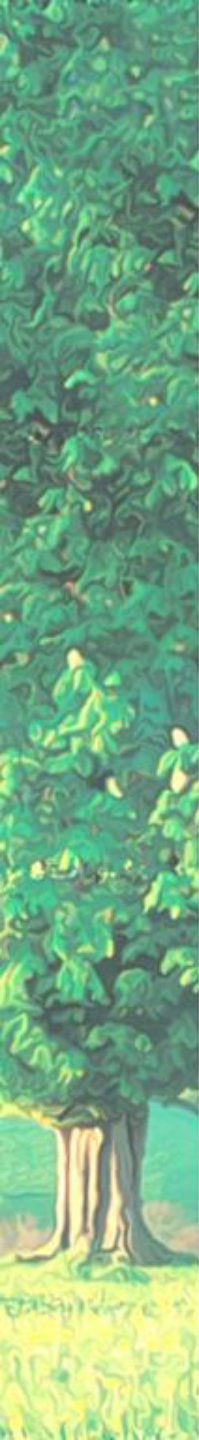
$$i = 1..hashTabell.length-1$$

Benytter så divisjonsmetoden for å få
hashkoden innenfor tabell-indeksområdet.

$$\text{nyhash}(K) \% \text{hashTabell.length}$$

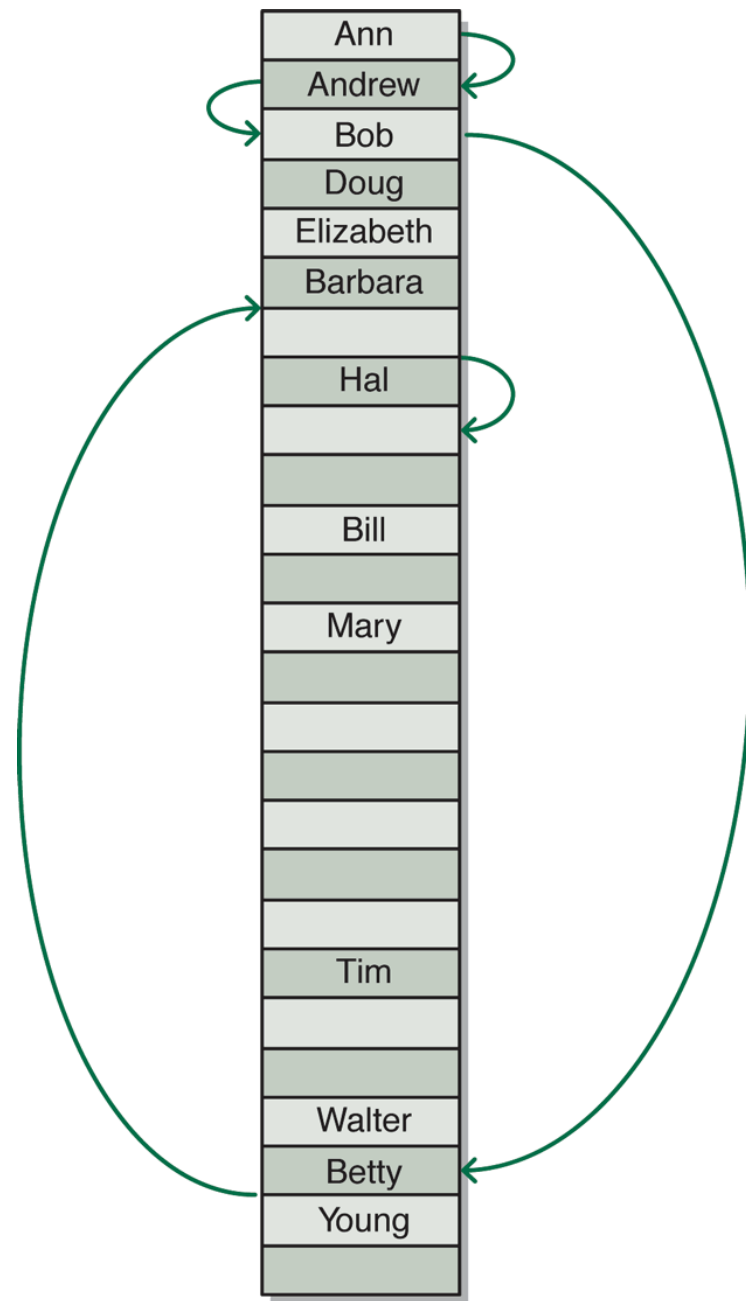
Søke sekvens $p, p+1, p-1, p+4, p-4, p+9,$
 $p-9, \dots$

FIGUR 14.5

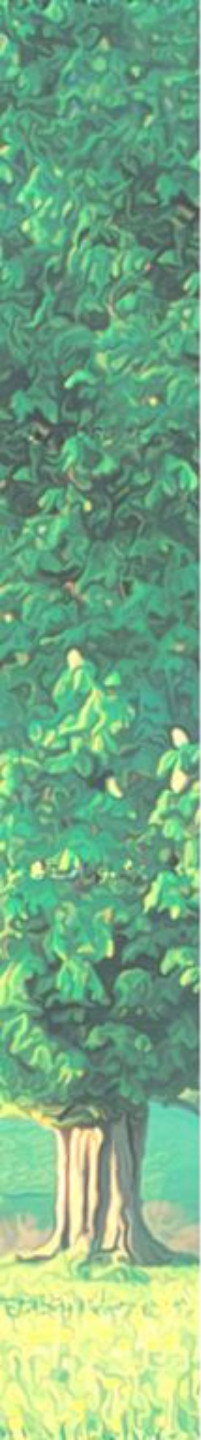
Åpen adressering med kvadratisk probing

Håndtering av kollisjoner

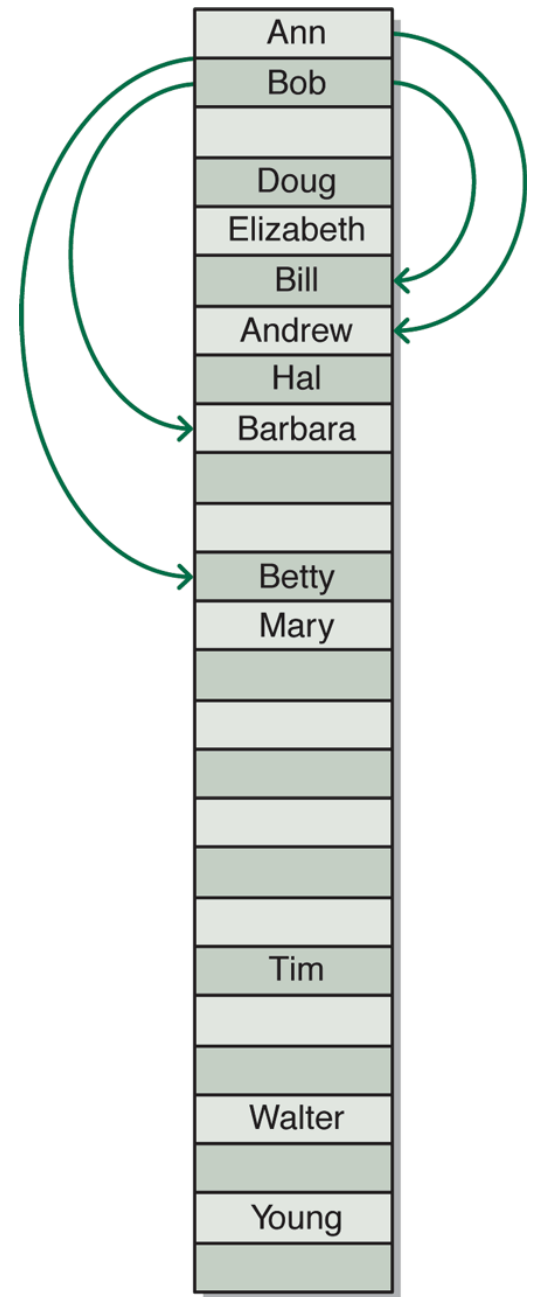
Andre metoder

- Dobellhashing
- Anta $p = \text{hash}(K)$ er en opptatt adresse,
- Forsøker da $\text{andreHash}(K)$
 $p' = p + \text{andreHash}(K)$
- Hvis denne posisjonen også er opptatt:
 $p'' = p + 2 * \text{andreHash}(K)$,
fortsetter inntil en ledig plass fins

FIGURE 14.6

Åpen adressering ved dobbellhashing

Slette elementer fra en hashtabell

- Slette i kjedet overløp medfører: slette aktuell node.
- Slette i kjeding med overflytområde: Tilsvarende sletting i kjedet liste.
- **Slette i åpen adressering:** Slette innholdet.
OBS! Må ha et “flagg” som markerer om inngangen er slettet ellers brytes probesekvensen og vi må da søke gjennom alle innganger som er tungvint!

Et eksempel (1)

```
class TabellInngang {  
    //nøkkel er -1 hvis inngangen er slettet  
    public int nøkkel;  
    public InfoType info;  
}
```

```
class InfoType {  
    public Object dataFelt1;  
    public Object dataFelt2;  
}
```

(2)

```
class HashTabell {  
    private int M; // Tabellstørrelsen  
    //Kapasiteten er M -1, dvs. en tom  
    //                               /reservert plass  
    private int antall; // antall innganger  
    private TabellInngang[] T; //  
    //                               HashTabellen  
    ...
```

(2) Basert på en tom/reservert plass

// Bruker en tom plass for at løkken ved søk ikke skal gå uendelig, ellers må vi telle.

```
public HashTabell(int tabellStor){  
    M = tabellStor;  
    antall = 0;  
    T = new TabellInngang[M];  
  
}
```

(3)

```
private int h(int K){ // hashfunksjon
```

```
    return K%M;
```

```
}//
```

//OBS! Forutsetter at probefunksjonen dekker alle innganger. Se lysark 40.

```
private int p(int K){// probefunksjon
```

```
int probe = (K/M)%M;
```

```
    if(probe < 1)
```

```
        probe =1;
```

```
    return probe;
```

```
}//
```


(4)

```
void hashInn(int K, InfoType I){
```

```
    int i = h(K);
```

```
    int probeDekrement = p(K);
```

```
    if(antall < M - 1){ // Husk en tom plass
```

```
        // finner ledig plass
```

```
        while(T[i] != null && T[i].nøkkel != -1)
```

```
            i = (i - probeDekrement)%M;
```

```
        }
```

(5)

```
// setter inn
```

```
T[i].nøkkel = K;// Innsett
```

```
T[i].info = I;
```

```
antall++;
```

```
}else{
```

```
System.out.println("Tabellen er full");
```

```
}//hashInn
```


(6) Vi må kanskje gå flere runder.

```
int hashSøk(int K){
```

```
    int i = h(K);
```

```
    int probeDekrement = p(K);
```

(6) Vi må kanskje gå flere runder i tabellen!.

```
while(T[i] != null) {  
    int probeNøkkel = T[i].nøkkel;  
    if(T[i].nøkkel == K)  
        return i;  
    i = (i - probeDekrement)%M;  
} // while
```

```
return -1; // ulovlig indeks
```

```
} //class
```

(7)

```
public void slett(int K){ //Husk en tom plass
    boolean slettet = false;
    int i = h(K);
    int probeDekrement = p(K);
    int probeNøkkel = T[i].nøkkel;
    while(T[i] != null && !slettet){
        if(T[i].nøkkel == K){
            T[i].nøkkel = -1;
            slettet = true;
        }
    }
}
```


(7)

```
i = (i - probeDekrement)%M;
} //while

if(slettet)
    System.out.println ("slettet")
else
    System.out.println("fins ikke")

} //slett
```

Probesequensen

- Det er viktig at probesequensen dekker hele tabellen på en eller flere runder;
K er nøkkel; M er tabellstørrelsen $1 \leq p(K) \leq M$
- Dette får vi til ved (uten bevis) :
  - 1) **Velg tabellstørrelsen som et primtall,**
    - For eksempel $M=97$. eller
  - 2) **Velg M som potens av 2 og $p(K)$ som odde tall**
    - For eksempel. $M = 2^3$,
    - og $p(K) \in \{1, 3, 5, 7\}$

Sammenligninger av søkemetoder

Repr	Initialisere	Avgjøre full tabell	Søke/Hente / Oppdatere	Sette inn	Slette
Sortert tabell	$O(n)$	$O(1)$	$O(\log n)^1$	$O(n)$	$O(n)$
Hashtabell	$O(n)$	$O(1)$	$O(1)$	$O(1)$	$O(1)$

- 1 Binærsøking for en allerede sortert tabell sml også søking i et BSTre som er mest mulig balansert (for eksempel komplett)

I hver iterasjon av løkken halveres størrelsen på listen (deltabell) som skal undersøkes .

I verste tilfelle vil vi undersøke $\log_2 n$ elementer i listen.